

Grote zaal Theater De Blauwe Kei volledig led

Ontdekkingstour

In het nieuwe Theater De Blauwe Kei in Veghel is in de grote zaal een lichtinstallatie gerealiseerd op basis van volledig led. Waarschijnlijk is dit het eerste theater in Nederland waarin alleen sprake is van ledlicht.

Door Henk Hendrickx

Stagelight en De Blauwe Kei werken al decennia samen als het gaat over lichttechniek in het theater. Nadat bekend werd dat het theater na vijftig jaar uit het centrum van Veghel ging verhuizen naar het gebied van de CHV Noordkade was het dan ook geen vraag wie de inrichting ging verzorgen, maar vooral welke keuzes gemaakt gingen worden. Hier begon de gezamenlijke tour van het ontwerpteam en de medewerkers van Stagelight.

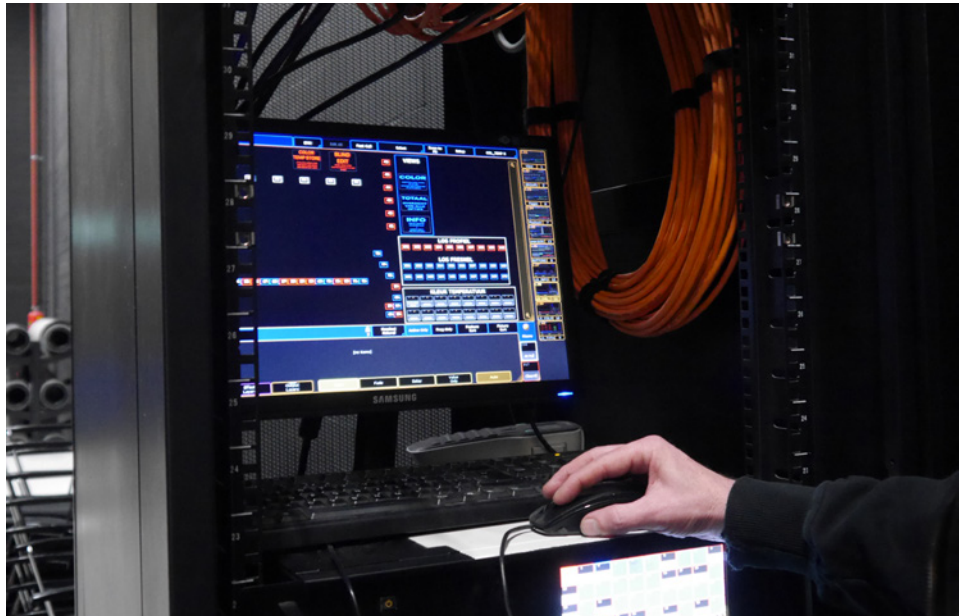
PLAN NOORDKADE

De plannen om te verhuizen van het oude gebouw op het Stadsplein naar het CHV terrein Noordkade is een logische keuze. De ontwikkeling van dit gebied deed de gemeente Veghel besluiten om De Blauwe Kei te verhuizen. Letterlijk is het de 'place to be' in Veghel. De honderd jaar oude gebouwen zijn als industrieel erfgoed getransformeerd van fabriek tot hotspot voor art, food en lei-

sure. In de bestaande gebouwen zijn de kleine zalen, het Magazijn en de Podiumzaal ingericht, evenals de facilitaire omgeving zoals kassa en foyer. In dit artikel hebben we het vooral over de inrichting van de grote zaal met 650 stoelen. Eigenlijk staan er 699, maar 46 stoelen aan de zijkanten met een andere kleur kunnen alleen gebruikt worden bij congressen. In verband met de zichtlijnen zijn deze stoelen voor theater meestal niet te gebruiken. De grote zaal is een volledige nieuwbouw en is verbonden met het gebouw van de voormalige mengvoederfabriek.

KEUZE VOOR LED?

In 2016 is een ontwerpteam gestart vanuit De Blauwe Kei. In deze beginfase was Stagelight reeds betrokken bij de planvorming. Uitgangspunt was vervanging van de conventionele verlichting. Na de bekendmaking van Philips te stoppen met het produceren van hallogeen lampen, kwam direct de vraag of het misschien raadzaam was om alles in led te gaan uitvoeren. Dit was het begin van de ontdekkingstour van het ontwerpteam van het theater en de afdeling verkoop van Stagelight. In gesprek met Ruud Verbruggen (De Blauwe Kei) en Robert Frijns (Stagelight) zijn wij meegenomen op deze tour en hebben we kennis genomen van de ervaringen en nieuwe inzichten die de zoektocht heeft opgeleverd.

Verhuizing en bouw

Wat naast de technische realisatie opvallend is, is hoe de verhuizing en de bouw van het theater is opgenomen in de publiciteit, met de volgende link www.blauwekei.nl/informatie/Verhuizing/ kun je kijken naar een korte impressie van de bouw en realisatie van het theater door de ogen van cabaretier Mark van der Veerdonk.

TEST

De voordelen ten aanzien van de keuze van volledig led waren duidelijk, namelijk minder dikke voedingskabels, geen dimmers meer, minder koeling in de zaal nodig. Ondanks dat waren er vragen of het mogelijk zou zijn alles in led uit te voeren. Hoe zat het bijvoorbeeld met het vermogen? In 2015 was er een test gedaan met led ter vervanging van de horizon in de oude zaal. De vervanging ging niet door omdat het lichtvermogen te laag bleek en men de horizon zowel van onder als boven moest uitlichten om een acceptabel niveau te bereiken. Armaturen plaatsen op een al beperkt speelvlak was niet raadzaam. Omdat voor de nieuwbouw de keuze was gemaakt voor led, zijn ze samen op tour

gegaan naar de theaters waar led bijna geheel of gedeeltelijk werd toegepast.

CHAUVET PROFESSIONAL

Conclusie na een aantal bezoeken was dat men niet wilde werken met aansturing vanuit één universe, omdat dit voor gasttechnici een beperking was in het gebruik van de eigen lichttafel. Daarnaast was er de vraag of de vervanging van de 2 KW-ers mogelijk was met led. Samen met Stagelight zijn diverse led-armaturen getest en vergeleken met de conventionele spots. Robert Frijns stelde daarbij voor om Chauvet Professional armaturen in de vergelijking mee te nemen. Het ontwerpteam was sceptisch omdat ze deze niet kenden en ze bij de

tour langs de theaters niet genoemd waren. Onbekend maakt onbemind, maar door het enthousiasme vanuit Stagelight ten aanzien van de output, handzaamheid en het prijstechnische voordeel, werd besloten om ze in het oude theater te gaan testen. Met name de afstand van de zaalbrug naar het toneel in de nieuwe zaal betekende dat er een lamp moest komen waar veel licht uit komt en het bleek dat de Chauvet Professional Ovation E-260WW voldeed aan de verwachtingen op het gebied van warm-wit.

FILTEREN?

Voor de warm witte is gekozen voor de Ovation E-260WW met 3200 kelvin. Tijdens het testen werd voor de grap beslo-

CAN'T ~~X~~ TOUCH THIS

Kom naar de grandMA3
inloopdagen bij Rolight.

rolight.nl/grandMA3

Rolight

ten om er eens een filter voor te hangen. Dit leverde een verbazingwekkend resultaat op. Met de Chauvet schijnwerpers bleek dat je gewoon kon filteren met bestaande Lee-filters. En door de hoge CRI(Ra)-waarde (kleurweergave en kleurechtheid van licht) blijven de kleuren van o.a. decors en kostuums overeind. De ontdekking dat je door te filteren alle kleuren kon maken, bepaalde de uiteindelijk keuze voor deze armaturen. De tussenvorm met filteren betekent voor lichttechnici dat ze kunnen uitgaan van conventioneel filteren, waardoor ze niet beperkt worden in hun artistieke vrijheid.

OVERGANGSFASE

Als enige theater met volledig led moet je je er bewust van zijn dat er sprake is van een overgangsfase van denken in kleurnummers naar het creëren van sferen uitgevoerd met led.

In de grote zaal kan de gasttechnicus werken als in een conventioneel theater, tussen de lichttafel en de armatuur is een computer geïnstalleerd die de aansturing verzorgt van 12 kringen of 19 kringen (full colour). Hierdoor kan in principe de bestaande twijfel bij de gasttechnicus worden weggenomen en men merkt dat zij nu ook de voordelen zien en bij de programmering extra onderdelen aan het lichtplan toevoegen. Na een half seizoen is er sprake van grote tevredenheid bij de gasttechnici en de thuishouders.

GROTE STAP

Er is veel interesse vanuit andere theaters, die graag komen kijken naar hoe ze het in Veghel hebben aangepakt. Bij deze rondleidingen is discussie en twijfel aanwezig rond de vraag wat nou mooier is. De veranderingen zijn groot en ondanks dat duidelijk is dat er veel meer mogelijkheden zijn met led, gaat het vooral om de bereidheid om opnieuw te leren en anders te denken bij het ontwerpen. Het wordt terecht ervaren als een grote stap, bijvoorbeeld een black-out met led naar nul

“Er is veel interesse vanuit andere theaters, die graag komen kijken naar hoe ze het in Veghel hebben aangepakt.”

seconde is een andere beleving dan de uitvoering hiervan met conventioneel licht. Het is belangrijk om de uitdaging aan te gaan en wat al eerder is geconstateerd, vooral ervaringen met elkaar te delen. Door Chauvet wordt i.s.m. Stagelight op korte termijn een bijeenkomst van theatertechnici georganiseerd in Veghel. Doe er je voordeel mee. Voor Stagelight zijn de ervaringen belangrijk, het is een proeftuin voor de toekomst. Ook de verhuur heeft

HET MATERIAAL

Chauvet:

- 20 x Ovation E-260WW Profielspot
- 20 x Ovation Zoomlens OHD 15-30
- 4 x Ovation F-265WW Fresnelspot
- 36 x Ovation E-910FC Profielspot
- 36 x Ovation Zoomlens OHD 15-30
- 40 x Ovation F-915FC Fresnelspot
- 4 x Chauvet Corepar UV
- 40 x Color Blending Filter

MA Lighting:

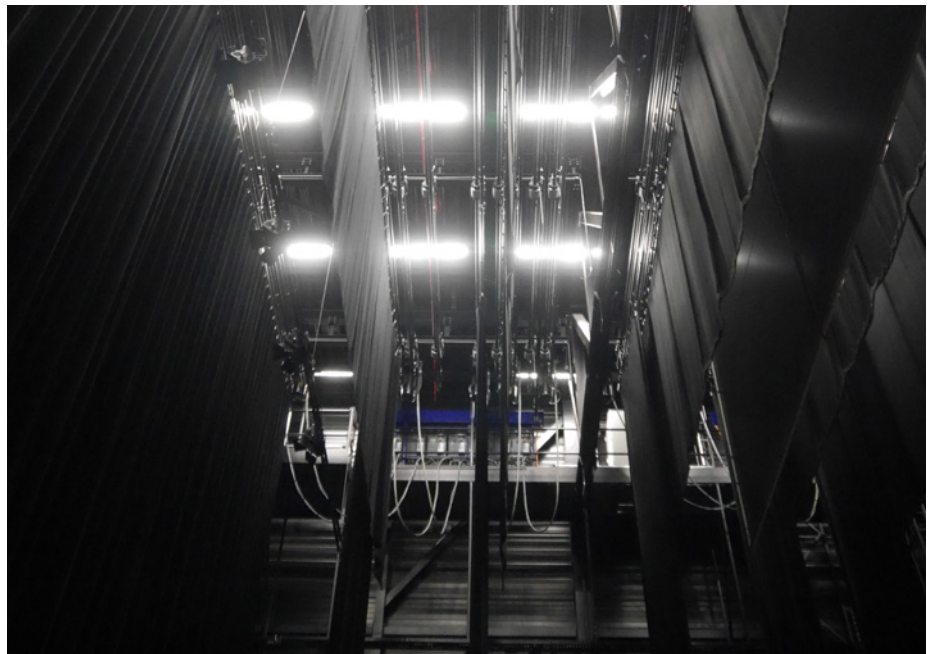
- 1x MA RPU replay unit grandma2
- 1x MA netwerk switch
- 4x MA node 4port
- 1x GrandMA2 Ultra light (was al in bezit)
- 2x Dimmer Patchkast
- 1x Toneel patch kast

Bekabeling:

- 105x combikabel powercon & XLR5p
- 4x break-out multi
- 8x multi 16p aansluitkasten tbv grid
- Multibekabeling 230V 19x2.5mmq
- Schuko bekabeling neopreen 3x2,5mmq
- DMX bekabeling 5p

Diverse:

- GreenGo intercom systeem
- ELC dmx splitter
- Div netwerk aansluitingen door de zaal en in de patchkasten

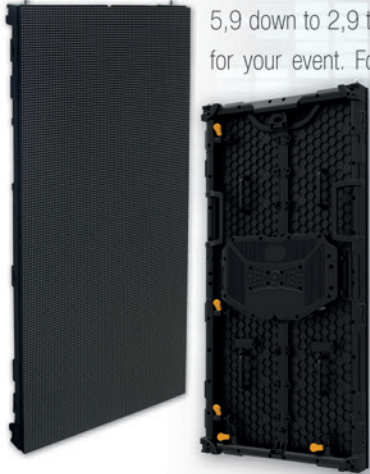

LED technology for professionals

DMT offers the perfect solution for any requirement: The Premiere Series.

DMT brings a new comprehensive range of LED Panels, designed and built for the most demanding user. The Premiere Series are built on one platform all offering the same sizes and design features ensuring maximum flexibility. With a pixel pitch from 5,9 down to 2,9 the Premiere Series offer the right picture for your event. For easy operation and ensuring creative setups the DMT Premiere Series are equipped with the award winning Novastar A5 Receivercards.

Public Viewing, exhibitions, events or conferences. The DMT Premiere Series offers you the right tools for the job.

PREMIERE SERIES

is a brand of Highlite International BV. • WWW.DUTCH-MEDIA-TOOLS.COM • email: dmt@highlite.com • phone: +31 (0)45 566 77 01 FOLLOW US:

DE BESTE GAFFERTAPE

ChamSys

MQ500

Features

- Dual Inbuilt 15" displays
- Full HD 1920x1080 resolution
- Adjustable display viewing angle
- Multi touch with gesture support
- 200 universes direct from the console (licensed above 64)
- Inbuilt MagicVis Visualiser with full rendering of beams and gobos
- Inbuilt MagicHD Media Player for pixel mapping onto 200 universes
- Adjustable external monitor arm with VESA mount
- Designed and manufactured in the UK

WWW.AVL.BE - TEL. +32-52 41 29 24 - E-MAIL: INFO@AVL.BE

een begin gemaakt met Chauvet armaturen, zelfs bij gebruik in een filmstudio wordt enthousiast gereageerd op het gebruik van deze armaturen.

BEKABELING EN DUURZAAMHEID

Lopend over de theaterbrug zie je dat de kabelgoten enkel gevuld zijn met datalijnen. De vraag wat de opbrengst is, zowel financieel als duurzaam, is moeilijk aan te duiden met harde cijfers. De besparing op de bekabeling is gebruikt voor de aanschaf van het MA besturingssysteem. De bekabeling bestaat uit een voeding naar een balk met splitter waarop acht lampen zijn aangesloten. Daarnaast zijn er multi-aansluitingen gerealiseerd op vier dimmers uit het oude theater, omdat er toch nog behoefte is aan het gebruik van PAR spots. De besparing op energie is moeilijk vergelijkbaar. Er is begonnen met meten, maar de situatie is totaal anders. De enige parameters die men kan gebruiken is het verbruik in de kleine zalen, omdat gebruik is gemaakt van de conventionele belichting uit het oude theater op het Stadhuisplein. Theoretisch wordt uitgegaan van 1/8 van het verbruik. Hierbij komt ook nog het voordeel van minder airco-gebruik. In de kleine zalen is het flink zweten en er worden plannen gemaakt om ook hier over te gaan op volledig led.

REALISATIE

Het is duidelijk dat men enthousiast is over de ingeslagen weg en de aanvang van de tour. De volgende halte was natuurlijk

de installatie van alles. Het wederzijdse vertrouwen tussen klant en leverancier, het samen optrekken van het technisch theaterteam en het inrichtingsteam van Stagelight was optimaal. Probleem bij de voorbereiding van de installatie was dat de bouw in volle gang was en dat er geen fysieke plek was waar de voorbereiding kon gebeuren. Daarnaast was het spannend of alles op tijd kon worden geleverd. Op 12 januari 2018 was de eerste voorstelling gepland, het akkoord op de plannen werd eind november 2017 afgegeven en op dat moment kon de bestelling pas de deur uit.

De armaturen van Chauvet moesten uit de USA komen. Normaal zouden deze zijn verscheept, maar gezien het beperkte tijdsplan is door Chauvet gekozen voor het invliegen van alles. Chauvet heeft alles gedaan om dit project tijdig te realiseren.

Het gemis aan een fysieke plek werd door Stagelight opgelost. Alle voorbereidingen zijn gedaan in de nieuwe vestiging van Stagelight. Twee weken voor de uitvoering ging men aan de slag op deze locatie, met als uitgangspunt in zeer korte tijd de installatie werkbaar aan te brengen in het theater. Met grote trots vertellen Ruud en Robert dat in drie uur tijd van niks een volledige lichtinstallatie werd opgebouwd en geïnstalleerd. Het was voor iedereen bijzonder om de vrachtwagen aan te zien komen en te ervaren dat drie uur later alles hangt en werkt, zowel software (programma) als hardware. Het eerste deel van

de ontdekkingstour werd beëindigd met een dikke 10.

KNELPUNTEN

Natuurlijk zijn er kanttekeningen te maken, maar dit betreft enkel details, zoals dat de hoeken van de fresnel vrij groot zijn, bij het gebruik van een gobo in de profielspots de randjes wel of niet 100% scherp zijn. Uitdaging is om de details te verbeteren en daarom wordt nog steeds getest. Het tweede deel van de ontdekkingstour is de verruiming van de mogelijkheden met led. Dit gebeurt allemaal samen met Stagelight, dat alle bevindingen positief en negatief terugkoppelt naar Chauvet, waar ze dit meenemen naar de afdeling research en development. "Het rechtstreekse contact tussen Stagelight en Chauvet is uitstekend en de medewerking is 200%", aldus Robert Frijns.

NIEUWE STANDAARD

We kunnen stellen dat de realisatie van 100% led, na een halfjaar optimaal verloopt en dat Theater De Blauwe Kei in samenwerking met Stagelight in de authentieke omgeving van industrieel erfgoed een innovatieve prestatie heeft geleverd die van grote betekenis is voor de verdere ontwikkeling van gebruik van led in de theaters in Nederland. Er is een nieuwe weg ingeslagen naar de invoering van een nieuwe standaard, waarbij de toevalstref met filtering een interessant nieuw gegeven is.